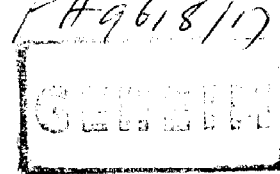

6 februari 1959

U 875/59 - G 46 - P4/PS9.

Land: Indonesië.

Onderwerp: Conferentie van Indonesische diplomatieke vertegenwoordigers.

Referenties:

Datum van waarneming: Begin januari 1959.

Bron: Betrouwbaar.

Subbron: Beschikt over bevriende relaties met hooggeplaatste Indonesiërs.

Opmerkingen:

Verzonden aan: de Minister van Buitenlandse Zaken.

Aan Zijne Excellentie Prof. Dr. L.J.M. BEEL
Minister-President

Plein 1813 no. 4

's-GRAVENHAGE.

6 februari 1959

U 875/59 - C46 - Y4/159.

Conferentie van Indonesische diplomatieke vertegenwoordigers.

Op 20 december 1958 begon in het Ministerie van Buitenlandse Zaken te Djakarta, een conferentie met de Indonesische, diplomatieke vertegenwoordigers en militaire attaché's in Z.O.Azië. De conferentie was op advies van de Chef Staf Leger bijeengeroepen.

Opgeroepen waren de diplomatieke vertegenwoordigers en militaire attaché's van India, Birma, Singapore, Malakka, Siam, Vietnam, Hongkong en de Philippijnen.

De bedoeling van de conferentie was, dat de Premier, de Minister van Buitenlandse Zaken en de Chef Staf Leger rechtstreeks van de Indonesische vertegenwoordigers in Z.O.Azië zouden vernemen welke de houding van de diverse landen in Z.O.Azië tegenover de Republiek Indonesië is, speciaal met het oog op de bestrijding van de activiteit der rebellen in het buitenland.

Omdat enige vertegenwoordigers nog niet aanwezig waren, begon de eigenlijke conferentie eerst op maandag, 22 december j.l.

Behalve de diplomatieke vertegenwoordigers en de militaire attaché's waren op de conferentie aanwezig:

- a) de Premier en de Ministers van Buitenlandse Zaken, Justitie, Voorlichting en Verbindingen;
- b) vertegenwoordigers van de Chefs Staf Leger, Luchtmacht en Marine
- c) het Hoofd van de Staatspolitie;
- d) het Hoofd van de Militaire Inlichtingen Dienst (Lt-Col. SUKENDRO
- e) de Procureur-Generaal (Mr. SUPRAPTO) en zijn assistent (Mr. Iman BARDJO)

De conferentie werd voorgezeten door de Minister van Buitenlandse Zaken SUBANDRIO.

Verslag van de diplomatieke vertegenwoordigers en militaire attaché's:

- 1) India en Birma: vriendschappelijke verhouding tot Indonesië; geen smokkel van of naar Indonesië; geen activiteit van Indonesische rebellen.
- 2) Singapore. De Consul-Generaal DJATIKUSUMO rapporteerde dat Singapore door de rebellen als hun hoofdkwartier in het buitenland gebruikt wordt.

Singapore is ook een bases voor grote en kleine smokkelaars,

GEHEIM

die de economie van Indonesië voortdurend ernstige schade berekenen. Vele handelaren in Singapore steunen de rebellen, zowel commercieel en financieel als met wapens.

DJATIKUSUMO is van mening, dat de Britse Koloniale Regering in Singapore, de rebellen en smokkelaars opzettelijk bescherming verleent omdat a) de smokkelhandel grote voordelen oplevert, en b) de Britse Regering gaarne ziet dat de rebellen winnen aangesien Engeland niet instemt met de huidige, Indonesische politiek en bevreesd is, dat de grote, communistische invloed in Indonesië de buitenlandse bezittingen zal aantasten.

Hij zeide voorts, dat tot op heden het Amerikaanse Consulaat-Generaal in Singapore, nog in contact is met de rebellen in Singapore, Hongkong en Manilla en hen daadwerkelijk steunt.

Vals Indonesisch geld, dat Indonesië wordt binnengebracht, is voor het merendeel afkomstig van Singapore en wordt daar gemaakt.

Dit alles toont aan, vervolgde DJATIKUSUMO, ~~voorts~~ dat het de Koloniale Britse Regering in Singapore, onverschillig laat of de economie van de Republiek Indonesië vernietigd wordt.

Toen de Indonesische rebellen te Singapore in Augustus en september j.l. voor millioenen aan vals Indonesisch geld in Singapore opkochten en Indonesië binnenbrachten, was de Singapore Regering, ofschoon ingelicht, niet bereid om actieve tegenmaatregelen te nemen.

DJATIKUSUMO las op de conferentie een lijst van namen voor van Indonesische rebellen te Singapore, van handelaren, die de rebellen steunen, en van smokkelaars te Singapore, die tussen Singapore en Indonesië opereren.

Hij zeide verder, dat de Singapore Regering mogelijk door andere Westerse landen beïnvloed wordt, in de eerste plaats door Amerika, om een onvriendelijke houding tegenover Indonesië aan te nemen.

Hij zeide dat de Nederlanders te Singapore over het algemeen niet zeer vijandig staan tegenover de Indonesiërs, niettegenstaande de vele van hun eigendommen in Indonesië zijn genationaliseerd.

Tenslotte verzocht DJATIKUSUMO de conferentie om een wijziging in de handelspolitiek tegenover Singapore te overwegen door Singapore van alle export uit te schakelen. Ook de import van Singapore

moet tot een zo gering mogelijk volume worden teruggebracht.

DJATIKUSUMO roerde ook de wapensmokkel van de rebellen naar Indonesië aan, voor een deel vanuit Singapore, maar vooral vanuit Penang. Ook hiervoor stelt hij de Britten verantwoordelijk. Penang ressorteert weliswaar onder Malakka, maar dit land wordt geheel beheerst door de Britse Regering en voert slechts de wensen van de Britten uit.

DJATIKUSUMO's speech, welke 1½ uur duurde, werd door de Premier en Minister van Buitenlandse Zaken zeer geprezen.

- 3) Malakka. De Ambassadeur voor Malakka rapporteerde dat de diplomatieke betrekkingen tussen Indonesië en Malakka over het algemeen zeer goed zijn, in het bijzonder op cultureel gebied.

Hij sloot zich echter aan bij het rapport van DJATIKUSUMO betreffende de smokkel tussen Indonesië en Malakka en de activiteit van de Indonesische rebellen in Malakka.

Hij zeide, dat tot op heden de smokkel langs de gehele westelijke kust van Malakka onverminderd voortgaat. Goederen uit Midden-Sumatra en Atjeh worden door handlangers van de PRRI en de DARUL ISLAM naar plaatsen als Batu Pahat, Malacca, Port Dickson, Port Swettenham en Penang gesmokkeld, terwijl omgekeerd goederen en kleine wapens naar Midden-Sumatra en Atjeh worden overgebracht. Voor de smokkel van wapens hebben de PRRI- en DARUL ISLAM rebellen hun hoofdkwartier in Penang.

De Ambassadeur is van mening, dat Malakka nog onder invloed van de Britten staat, terwijl ook hebzucht een rol speelt, want de smokkelhandel is voordelig voor Malakka. Daarom wordt de smokkelhandel niet bestreden.

Voorts is de Maleise Regering zeer bevreesd, dat Indonesië onder communistische invloed zal komen, zodat Malakka zich niet gaarne met Indonesische aangelegenheden inlaat. De huidige leiders van Malakka zijn nog te veel onderhevig aan imperialistische ideeën. Het kost tijd om hen tot andere gedachten te brengen.

- 4) Siam. Over het algemeen neemt de Siamese Regering een koele houding tegenover Indonesië aan. De Siamese Regering beschouwt Indonesië als een land met grote communistische invloed en zou gaarne een anti-communistische regering in Indonesië zien. Siam

is lid van SEATO en pro-Amerikaans.

Ofschoon de Siamese Regering zeer goed weet, dat Indonesische rebellen naar Siam komen om wapens van Zuid Siam naar Sumatra te smokkelen, geven de Siamezen er de voorkeur aan om onwetendheid voor te wenden en geen maatregelen te nemen.

De Indonesische Ambassadeur en Militaire Attaché hebben verscheidene malen protesten en rapporten bij de Siamese Regering ingediend, maar geen actie is gevolgd. De wapensmokkel vindt nog steeds voortgang, onder leiding van SUMITRO, wat de PRRI betreft, en van Lt-Kol. E.BACHTIAR, voor zover de DARUL ISLAM aangaat.

De Ambassadeur legde een lijst van rebellen over, die in Siam verblijven.

- 5) Philippijnen. De Ambassadeur rapporteerde, dat de diplomatieke betrekkingen zeer slecht zijn, in het bijzonder sedert een Philippijnse rebel naar de Indonesische Ambassade in Manilla vluchtte

Vanaf het begin heeft de Philippijnse Regering de Indonesische rebellen begunstigd. Amerikanen en Philippijnen verkochten openlijk vuurwapens, motorboten, enz. aan de rebellen. De Amerikaanse Regering steunt de rebellen met geld.

Tot op heden staan op het vliegveld van Manilla 7 toestellen, welke vroeger door de rebellen gebruikt zijn om bombardementen uit te voeren en de rebellen in Noord-Celebes en Midden-Sumatra te suppleren. Of de vliegtuigen nog aan de rebellen toebehoren of reeds door hen verkocht zijn, is niet bekend.

De Militaire Attaché' rapporteerde, dat de verzending van wapens voor de rebellen van de Philippijnen naar havens in Noord-Celebes nog steeds voortduurt. De betreffende wapens worden gekocht door de ex-Maj. J.M.J.PANTOUW en de ex-Kol. A.KAWILARANG en gefinancierd uit de smokkel van copra van Noord-Celebes naar Hongkong.

De Philippijnse Regering is herhaaldelijk ingelicht, maar neemt geen maatregelen.

- 6) Hongkong. De Consul-Generaal De FRETES begon met een rapport voor te lezen over het bezoek van HARTINI (SUKARNO's vrouw) aan Hongkong in October j.l. onder protest van de overige aanwezigen. De voorzitter bracht De FRETES aan het verstand, dat HARTINI's bezoek aan Hongkong een privé aangelegenheid was.

De PRETES noemde de relaties met de Hongkong Regering over het algemeen goed. De Hongkong Regering wil echter de smokkel door de rebellen niet verbieden, omdat Hongkong een vrijhaven is. Voorts wil de Hongkong Regering niet het verblijf van de rebellen in Hongkong verbieden, omdat hun paspoorten in orde zijn en zij rust en orde in Hongkong niet verstoren.

In feite is de Hongkong Regering op de hoogte van transacties in wapens, jeeps en andere goederen met de rebellen, maar de Regering wil niet ingrijpen, omdat a) de Britse Regering gaarne de huidige Indonesische Regering door een anti-communistische vervangen zou zien, en b) de transacties de welvaart van Hongkong ten goede komen.

(Bijzondere Dienst)

GANDI, hoofd "Dinas Chusus" (DRP) te Hongkong, die als Militaire Attaché fungeert, zette uiteen dat de laatste tijd veel copra door de rebellen uit Noord-Celebes naar Hongkong is gesmokkeld. De copra wordt in Hongkong namens de rebellen ontvangen door PESIK, ex-Consul-Generaal in Saigon. De opbrengst van de copra wordt gebruikt voor de aankoop van rijst van het Chinese vasteland welke naar Noord-Celebes wordt verscheept

7) Vietnam. Diplomatieke relaties over het algemeen goed, Geen smokkel- of rebellen activiteit.

8) Japan. Goede relaties, omdat Japan zijn handel met Indonesië hoopt uit te breiden. Aanvankelijk kwamen er ook rebellen naar Japan om aankopen te doen. Zij waren echter steeds in het bezit van geldige papieren, zodat de Japanse Regering niet tegen hen kon optreden. Er was dus geen sprake van smokkel. Japan is er op uit om met beide partijen ^{op} goede voet te blijven

De Militaire Attaché lichtte toe, dat de rebellen in het verleden jeeps, naaimachines en auto-onderdelen in Japan hebben gekocht, maar nimmer wapens.

De Procureur-Generaal las vervolgens een lang rapport voor, gebaseerd op gegevens van zijn vertegenwoordigers in Z.O.Azië (hoofden van de "Dinas Chusus" in Singapore, Bangkok, Hongkong, Manilla en Tokio). Hoofdpunten van het rapport zijn:

A) De waarde van uit Indonesië gesmokkelde goederen is ongeveer \$Sing. 11.000.000.- per maand. De goederen gaan voornamelijk naar:

- 1) Singapore; 2) Malakka; 3) Brits Noord-Borneo; 4) Hongkong en
- 5) Philippijnen.

- B) De Regeringen van de betrokken gebieden beschermen niet alleen de smokkelaars, maar moedigen hen zelfs aan.
- C) Vals geld, dat voortdurend in Indonesië wordt geïmporteerd, is afkomstig van Singapore, Malakka en Hongkong. Alleen Singapore bestrijdt dit misdrijf van zuiver criminele aard, maar niet zeer actief. In de andere gebieden wordt praktisch niets gedaan.
- D) Vuurwapens worden nog steeds naar Indonesië gesmokkeld vanuit Singapore, Siam, Philippijnen, Malakka en Hongkong. De regeringen van de betrokken gebieden nemen geen enkele maatregel om de smokkel van vuurwapens door de Indonesische rebellen te bestrijden.
- E) Indonesische verzoeken aan de betrokken regeringen om de activiteit van Indonesische rebellen in hun gebied te bestrijden, zijn door die regeringen genegeerd.
- F) Amerikanen, waar ook, helpen voortdurend de rebellen bij de transacties in clandestiene vuurwapens. De Britse Regering laat deze transacties oogluikend toe. Mogelijk bestaat tussen de Britten en de Amerikanen een "understanding" om de kracht van de rebellen op peil te houden teneinde Indonesië te verzwakken, zodat beide landen op de duur grote voordelen in Indonesië kunnen behalen.
- G) De Procureur-Generaal verzocht de aanwezige Ministers te overwegen om gelden beschikbaar te stellen voor de aankoop van patrouille-vaartuigen en aanstelling van meer ambtenaren voor de Douane en de Zee-politie teneinde met meer succes de smokkel in goederen en vuurwapens op Indonesisch gebied te kunnen bestrijden. De salarissen van de betrokken ambtenaren van de Douane en de Zee-politie dienen te worden verhoogd en hoge premies voor de arrestatie van smokkelaars uitgelooft ten einde omkoping te voorkomen. Het standpunt van DJATIKUSUMO om de politiek tegenover landen, die de rebellen en smokkelaars beschermen, radicaal te wijzigen, werd door de Procureur-Generaal warm aanbevolen. De aanwezige Ministers gaven blijk met het rapport van de Procureur-Generaal zeer ingenomen te zijn.

Op dinsdag, 23 december 1958, vond de eind-zitting plaats.

Tijdens deze zitting werden de volgende besluiten genomen:

- I) Het voorstel van DJATIKUSUMO en Mr. SUPRAPTO om de politiek van Indonesië tegenover Singapore, Malaka, Siam en de Philippijnen radicaal te wijzigen, zal - gezien de grote belangen welke daarmede gemoeid zijn - in een kabinetszitting worden overwogen.
- II) Het verzoek van de Procureur-Generaal om gelden beschikbaar te stellen voor de aankoop van meer patrouille-vaartuigen, opvoering van het personeel van de Douane en de Zee-politie, verhoging salarissen, premies, is door de aanwezige Ministers met instemming ontvangen.

Voordat de conferentie werd gesloten, deelde de Minister van Buitenlandse Zaken mede voornemens te zijn om de conferentie elke twee a drie maanden te herhalen

Op dezelfde dag (23/12) vergaderde Lt-Kol. SUKENDRO met de Militaire Attaché's. Hij gaf opdracht:

- a) om voortdurend inlichtingen in te winnen over de activiteit van de rebellen in het buitenland;
- b) om inlichtingen in te winnen over het aantal, de aard, plaats van herkomst en prijs van door de rebellen gekochte vuurwapens;
- c) om met spoed kennis te geven van eventuele wapenverscheppingen.